

Spojené prípady C-245/94 a C-312/94

Ingrid Hoever a Iris Zachow

proti

Spolková krajina Severné Porýnie-Vestfálsko

(Posudky pre predbežné rozhodnutie od Landessozialgericht (vyšší krajský sociálny súd)

Severného Porýnia - Vestfálska)

(Sociálne zabezpečenie - rodinné dávky - článok 73 nariadenia (EHS) č. 1408/71 - článok 4(1) smernice 79/7/EHS - článok 7(2) nariadenia (EHS) č. 1612/68)

Stanovisko generálneho advokáta Jacobsa doručené 2. mája 1996 ..... I - 4898  
Rozsudok súdu (piata komora), 10. október 1996 ..... I - 4926

Zhrnutie rozsudku

1. Sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov - pravidlá spoločenstva - veci patriace do pôsobnosti - dávky patriace do pôsobnosti a dávky vylúčené z pôsobnosti – kritériá na ich odlišenie - príspevok na výchovu dieťaťa, ktorý je určený na hradenie rodinných výdavkov príjemcu, poskytovaný na základe objektívnych a právne definovaných kritérií - patriaci do pôsobnosti nariadenia Rady č. 1408/71, čl. 4(1)(h).

2. Sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov - rodinné dávky - zamestnané osoby podliehajúce legislatíve jedného členského štátu, ale majúce bydlisko so svojou rodinou v inom členskom štáte - právo manželského partnera poberať príspevok na výchovu dieťaťa poskytovaný legislatívou štátu, v ktorom je zamestnaný(á).  
(nariadenie rady č. 1408/71, čl. 73)

3. Sociálna politika - rovnaké zaobchádzanie s mužmi a ženami vo veciach sociálneho zabezpečenia - veci, na ktoré sa vzťahuje smernica 79/7 - príspevok na výchovu dieťaťa určený na zabezpečenie základných životných podmienok rodiny počas obdobia, v ktorom sa vychovávajú deti - vylúčený z pôsobnosti (smernica rady 79/7, čl. 3(1) a (2))

1. Rozdiel medzi dávkami vylúčenými z pôsobnosti nariadenia č. 1408/71 a dávkami, ktoré patria do jeho pôsobnosti, je založený v podstate na základných zložkách každej jednotlivkej dávky, najmä na jej účeloch a na podmienkach, za ktorých je poskytnutá, a nie na tom, či je dávka klasifikovaná vo vnútroštátnej legislatíve za dávku sociálneho zabezpečenia.

Dávka, ako je príspevok na výchovu dieťaťa, ktorá sa automaticky poskytuje osobám spĺňajúcim isté objektívne, právne definované kritériá bez akéhokoľvek individuálneho a voľnému uváženiu ponechaného posúdenia osobných potrieb, a

ktorá je určená na hradenie výdavkov rodiny, a presnejšie, je odmenou za výchovu dieťaťa, na hradenie iných výdavkov súvisiacich so starostlivosťou o dieťa a s jeho výchovou alebo, prípadne, na zmiernenie finančného znevýhodnenia spôsobeného vzdaním sa príjmu zo zamestnania na plný úväzok, pretože príspevok musí byť poskytnutý bez ohľadu na to, či jeho príjemca je alebo nie je zamestnaný, musí byť považovaná za rodinnú dávku v zmysle článku 4(1)(h) nariadenia č. 1408/71.

2. Keď zamestnaná osoba podlieha legislatíve jedného členského štátu a žije so svojou rodinou v inom členskom štáte, je manželský partner oprávnený podľa článku 73 nariadenia č. 1408/71 poberať rodinnú dávku ako je príspevok na výchovu dieťaťa v štáte, v ktorom je daná osoba zamestnaná. Manželskému partnerovi nemôže byť takáto dávka odmietnutá na základe rozlišovania osobných práv pracovníka a odvodených práv, ktoré nadobúdajú členovia jeho rodiny, keďže toto rozlíšenie je relevantné iba v prípade, keď sa člen rodiny pracovníka spolieha na ustanovenia nariadenia č. 1408/71, ktoré sa uplatňujú iba na pracovníkov, a nie na členov ich rodín, ako sú ustanovenia týkajúce sa dávok v nezamestnanosti, a v podstate sa nevzťahuje na rodinné dávky.

Toto musí byť základné stanovisko, pretože účelom článku 73 je predovšetkým predchádzať v členských štátoch tomu, aby nárok na poberanie rodinných dávok a ich výška závisela od miesta bydliska členov rodiny pracovníka v členskom štáte, ktorý dávky poskytuje, aby pracovníkom spoločenstva nebolo bránené vykonávať svoje právo na voľný pohyb, a pretože, ak by jeden členský štát mohol poskytnúť takýto príspevok na výchovu dieťaťa manželskému partnerovi pracovníka, ktorý nemá bydlisko v danom štáte, za podmienky, že manželský partner musí byť zamestnaný na území jeho vlastného štátu, danému pracovníkovi by to mohlo brániť vykonávať jeho právo na voľný pohyb, čo odporuje účelu a duchu článku 73 tohto nariadenia.

3. Článok 3(1) a (2) smernice 79/7 o postupnom vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach sociálneho zabezpečenia, ktorý definuje veci, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, sa musí interpretovať v zmysle, že príspevok na výchovu dieťaťa, ktorého účelom je zabezpečiť základné životné podmienky rodiny v období, počas ktorého sa v rodine vychovávajú deti, nepatrí do kompetencie tejto smernice. Rodinná dávka ako je príspevok na výchovu dieťaťa nie je priamou a účinnou ochranou pred niektorým z rizík uvedených v článku 3(1).

## ROZSUDOK SÚDU (PIATA KOMORA)

z 10. októbra 1996

v spojených prípadoch C-245/94 a C-312/94

POSUDKY pre súd podľa článku 177 Zmluvy o ES od Landessozialgericht (vyššieho sociálneho súdu) Severného Porýnia-Vestfálska (Nemecko) pre predbežné opatrenie v doteraz neukončenom konaní pred daným súdom medzi

**Ingrid Hoever,**

**Iris Zachow**

a

**spolkovou krajinou Severné Porýnie - Vestfálsko**

o interpretácii článkov 4(1)(h) a 73 nariadenia (EHS) č. 1408/71 rady zo 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnané osoby, samostatne zárobkovo činné osoby a členov ich rodín pohybujúcich sa v rámci spoločenstva (OJ, zvláštne vydanie v angličtine 1971 (II), s. 416), vo verzii zmenenej, doplnenej a aktualizovanej nariadením rady (EHS) č. 2001/83 z 2. júna 1983 (OJ 1983, č. L 230, s. 6), v znení zmien a doplnkov nariadenia rady (EHS) č. 3427/89 z 30. októbra 1989 (OJ 1989, č. L 331, s. 1), článku 4(1) Smernice rady 79/7/EHS z 19. decembra 1978 o postupnom vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach sociálneho zabezpečenia (OJ 1979, č. L 6, s. 24) a článku 7(2) Nariadenia (EHS) č. 1612/68 rady z 15. októbra 1968 o voľnom pohybe pracovníkov v rámci spoločenstva (OJ, zvláštne vydanie v angličtine, 1968 (II), s. 475),

SÚD (Piata komora)

V zložení: J. C. Moitinho de Almeida, predseda komory, L. Sevón, D.A.O. Edward (sudca-spravodajca), P. Jann a M Wathelet, sudcovia,

Generálny advokát: F. G. Jacobs,

Zapisovateľ: D Louterman-Hubeau, hlavný správca,

po zvážení písomných poznatkov predložených v mene:

- Iris Zachow (v prípade C-312/94) Horstom Herbartzom, Rechtsanwalt (právnym zástupcom), Herzogenrath,
- nemeckej vlády, v prípade C-245/94, Ernstom Róderom, ministerským radcom na Federálnom ministerstve hospodárstva, vystupujúcim ako

zástupca, a v prípade C-312/94 Ernstom Róderom a Gereonom Thielem, úradným odhadcom na Federálnom ministerstve hospodárstva, ktorí vystupujú ako zástupcovia,

- španielskej vlády (v prípade C-312/94) Albertom José Navarrom Gonzálezom, generálnym riaditeľom pre koordináciu právnych a inštitucionálnych vecí spoločenstva, a Gloriou Calvo Díazovou, Abogado del Estado (právnou zástupkyňou), vystupujúcimi ako zástupcovia,
- francúzskej vlády, v prípade C-245/94 Edwige Belliardovou, asistentkou riaditeľa na Riaditeľstve pre právne veci Ministerstva zahraničných vecí, a Claudom Chavanceom, hlavným pridelencom pre ústrednú správu na tom istom riaditeľstve, vystupujúcim ako zástupcovia, a v prípade C-312/94 Edwige Belliardovou a Annou de Bourgoing, Chargé de Mission na Riaditeľstve pre právne veci Ministerstva zahraničných vecí, vystupujúcich ako zástupcovia,
- luxemburskej vlády (v prípadoch C-245/94 a C-312/94 Claudom Ewenom, inšpektorom sociálneho zabezpečenia prvej triedy na Ministerstve sociálneho zabezpečenia, vystupujúcim ako zástupca,
- Komisie Európskych spoločenstiev (v prípadoch C-245/94 a C-312/94 Mariou Patakiaovou z jej Právnej služby a Horstpeterom Kreppelom, národným štátnym zamestnancom dočasne prideleným na túto službu, vystupujúcim ako zástupcovia

so zreteľom na správu pre pojednávanie,

po vypočutí ústnych stanovísk: Ingrid Hoever, zastúpenou F.B. Heinzelm, Rechtsanwalt (právnym zástupcom), Kleve; Iris Zachow, zastúpenou Horstom Herbartom; nemeckej vlády zastúpenej Berndom Klokem, vrchným vládnym radcom na Federálnom ministerstve hospodárstva, vystupujúcim ako zástupca; španielskej vlády zastúpenej Gloriou Calvo Díazovou; francúzskej vlády zastúpenej Claudom Chavanceom; luxemburskej vlády zastúpenej Claudom Ewenom; vlády Spojeného kráľovstva zastúpenej Lindsey Nicollovou, z Ministerstva financií vystupujúcou ako zástupca, a Philipom Watsonom, advokátom -obhajcom; a komisie zastúpenej Klausom-Dieterom Borchardtom z jej Právnej služby vystupujúcim ako zástupca, na pojednávaní 14. marca 1996,

po vypočutí stanoviska generálneho advokáta na zasadnutí 2. mája 1996

vydáva tento

## ROZSUDOK

- 1 Príkazmi zo 17. júna 1994 (prípád C-245/94) a z 19. Augusta 1994 (prípád C-312), ktoré boli doručené na súd 12. septembra a 28. novembra 1994 v tomto poradí, Landessozialgericht (vyšší krajský sociálny súd) Severného Porýnia-Vestfálska predložil súdu na predbežné opatrenie podľa článku 177 Zmluvy o ES tri otázky týkajúce sa interpretácie článkov 4(1)(h) a 73 nariadenia (EHS) č. 1408/71 rady zo 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnané osoby, samostatne zárobkovo činné osoby a členov ich rodín pohybujúcich sa v rámci spoločenstva (OJ,

zvláštne vydanie v angličtine 1971 (II), s. 416), vo verzii zmenenej, doplnenej a aktualizovanej nariadením rady (EHS) č. 2001/83 z 2. júna 1983 (OJ 1983, č. L 230, s. 6) v znení nariadenia rady (EHS) č. 3427/89 z 30. októbra 1989 (OJ 1989, č. L 331, s. 1, ďalej uvádzaným ako "nariadenie č. 1408/71"), článku 4(1) smernice rady 79/7/EHS z 19. decembra 1978 o postupnom vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach sociálneho zabezpečenia (OJ 1979, č. L 6, s. 24) a článku 7(2) nariadenia (EHS) č. 1612/68 rady z 15. októbra 1968 o voľnom pohybe pracovníkov v rámci spoločenstva (OJ, zvláštne vydanie v angličtine 1968 (II), s. 475).

- 2 Na pojednávaní boli pani Hoeverovou (prípád C-245/94) a pani Zachowovou (prípád C-312/94) vznesené tri otázky proti spolkovej krajine Severné Porýnie-Vestfálsko, týkajúce sa platby príspevku na výchovu dieťaťa (Erziehungsgeld).
- 3 V Nemecku je príspevok na výchovu dieťaťa nepríspevkovou dávkou, ktorá je súčasťou série opatrení v oblasti rodinnej politiky, a poskytuje sa v súlade s Bundeserziehungsgeldgesetz (federálny zákon o poskytovaní príspevku na výchovu dieťaťa a dovolenky na výchovu dieťaťa, BGBl. I, s. 2154, ďalej uvádzaný ako "BErzGG").
- 4 Odsek 1(1) BErzGG vo verzii z 25. júla 1989 (BGBl. I, s. 1550), v znení zákona zo 17. decembra 1990 (BGBl. I, s. 2823), stanovuje, že každá osoba, ktorá (1) má trvalé alebo obvyklé bydlisko na území, na ktoré sa vzťahuje tento zákon, (2) má v domácnosti nezaopatrené dieťa, (3) o toto dieťa sa stará a vychováva ho a (4) nemá žiadne zamestnanie alebo nemá zamestnanie na plný úväzok, má nárok na príspevok na výchovu dieťaťa.
- 5 Podľa odseku 1(4) BErzGG štátny príslušník členského štátu Európskeho spoločenstva, ktorý nemá bydlisko v Nemecku, ale je zamestnaný v rozsahu pôsobnosti tohto zákona a ktorý spĺňa podmienky 2 a 4 odseku 1(1), má tiež nárok na príspevok na výchovu dieťaťa.
- 6 Osoba sa považuje za zamestnanú v zmysle odseku 1(4) BErzGG, ak predovšetkým on alebo ona pracuje nie menej ako 15 hodín týždenne, čo je maximálna dĺžka práce na čiastočný úväzok stanovená v odseku 8 knihy IV Sozialgesetzbuch (zbierka sociálnych zákonov, BGBl. I, s. 1450).
- 7 Pani Hoeverová aj pani Zachowová, rovnako ako ich manželia, sú štátnymi príslušníkmi Nemecka a bývajú v Kerkrade v Holandsku. Od júna 1990 pani Hoeverová pracovala 10 hodín týždenne v Aachene, v Nemecku. Keď sa narodil jej syn, nastúpila na 18 mesačnú dovolenku na výchovu dieťaťa. Pani Zachowová nebola zamestnaná od roku 1985. Pani Hoeverová aj pani Zachowová majú zamestnanie na plný úväzok v Nemecku.
- 8 30. mája 1991 a 28. decembra 1987 v tomto poradí, si pani Hoeverová a pani Zachowová podali žiadosť o príspevok na výchovu dieťaťa na ich synov, ktorí sa narodili v roku 1991 a 1987, v tomto poradí. Spolková krajina Severné Porýnie-Vestfálsko odmietla tieto žiadosti a aj úradné odvolania proti nim, vychádzajúc z toho, že z dôvodu obmedzeného počtu pracovných hodín nebola pani Hoeverová zamestnanou osobou a že pani Zachowová bývala a mala obvyklé bydlisko v Holandsku. Podali žalobu proti týmto rozhodnutiam na Sozialgericht (sociálnom súde) v Múnsteri. Tento súd tiež zamietol ich žaloby najmä z toho dôvodu, že neboli zamestnanými osobami v zmysle

článku 73 nariadenia č. 1408/71.

- 9 Potom sa odvolali proti týmto rozsudkom na Landessozialgericht (vyšší krajský sociálny súd) Severného Porýnia-Vestfálska trvajúc najmä na tom, že dávky, ktoré sú ustanovené v BErzGG sú "rodinnými dávkami" v zmysle článku 4(1)(h) nariadenia č. 1408/71 a že podľa článku 73 tohto nariadenia sa príspevok na výchovu dieťaťa vypláca manželskému partnerovi osoby zamestnanej v Nemecku, ktorý býva v zahraničí.
- 10 Podľa článku 4(1)(h) nariadenia č. 1408/71 sa toto nariadenie vzťahuje "na celú legislatívu týkajúcu sa (...) rodinných dávok".
- 11 Článok 1(u)(i) tohto nariadenia definuje "rodinné dávky" ako "všetky vecné alebo peňažné dávky, ktorých účelom je pokrývať rodinné výdavky podľa legislatívy ustanovenej v článku 4(1)(h), s výnimkou osobitných príspevkov pri narodení dieťaťa uvedených v prílohe II".
- 12 Článok 73 nariadenia č. 1408/71 ustanovuje:

"Zamestnaná alebo samostatne zárobkovo činná osoba, ktorá podlieha legislatíve členského štátu má vo vzťahu k členom svojej rodiny, ktorí bývajú v inom členskom štáte, nárok na rodinné dávky ustanovené legislatívou prvého uvedeného štátu, ako keby bývali v tomto štáte, podľa ustanovení prílohy VI".

- 13 Súd na národnej úrovni sa domnieval, že rozhodnutie vo veci závisí od interpretácie pravidiel spoločenstva. Preto odložil konanie a v prípade C-245/94 sa obrátil na Súdny dvor o predbežné rozhodnutie s nasledujúcimi otázkami:

"1. Je príspevok na výchovu dieťaťa v zmysle odseku 1 et seq. zákona o poskytovaní príspevku na výchovu dieťaťa a dovolenky na výchovu dieťaťa vo verzii, ktorú uvádza verejné oznámenie z 25. júla 1989 (BGBl. I, s. 1550), a zákona zo 17. decembra 1990 (BGBl. I, s. 2823) - ďalej uvádzaného ako "BErzGG" - rodinnou dávkou v zmysle článku 4(1)(h) nariadenia (EHS) č. 1408/71?

2. Ak áno:

- (a) Môže manželský partner osoby zamestnanej v Spolkovej republike Nemecko, ktorého rodina býva v inom členskom štáte, požadovať vyplácanie príspevku na výchovu dieťaťa na základe článku 73 nariadenia č. 1408/71?
- (b) Ustanovuje odsek 1(4) BErzGG diskrimináciu na základe pohlavia v rozpore s článkom 4(1) smernice 79/7/EHS, čo sa týka ustanovenia, že štátni príslušníci členského štátu zamestnaní v Spolkovej republike Nemecko si môžu uplatňovať nárok na príspevok na výchovu dieťaťa podľa neho, iba ak ich zamestnanie predstavuje dostatočný počet odpracovaných hodín?

3. Ak nie:

- (a) Je príspevok na výchovu dieťaťa sociálnym zvýhodnením v zmysle článku 7(2) nariadenia (EHS) č. 1612/68?
- (b) Ak áno, je článok 7(2) nariadenia (EHS) č. 1612/68 uplatniteľný, ak pracovník bývajúci v inom členskom štáte je štátnym príslušníkom štátu, v ktorom je zamestnaný?
- (c) Ak áno, udeľuje článok 7(2) nariadenia (EHS) č. 1612/68 manželskému partnerovi pracovníka právo na vyplácanie príspevku na výchovu dieťaťa, ak jeho rodina býva v inom členskom štáte, ako je štát, v ktorom je zamestnaný?"

14 Podobne v prípade C-312/94 národný súd odložil konanie a obrátil sa na Súdny dvor o predbežné rozhodnutie s nasledujúcimi otázkami:

"1. Je príspevok na výchovu dieťaťa v zmysle odseku 1 et seq. zákona o poskytovaní príspevku na výchovu dieťaťa a dovolenky na výchovu dieťaťa (Bundeserziehungsgeldgesetz - "BErzGG") vo verzii uvedenej vo verejnom oznámení zo 6. decembra 1985, BGBl. I, s. 2154, v znení odseku 6 zákona, ktorý mení a dopĺňa ustanovenia týkajúce sa zákonného dôchodkového poistenia a iné ustanovenia sociálneho zákona - siedmy novelizujúci zákon o dôchodkovom poistení z 19. decembra 1986, BGBl. I, s. 2586, 2598 -, a zákona zo 17. decembra 1990 (BGBl. I, s. 2823) rodinnou dávkou v zmysle článku 4(1)(h) nariadenia (EHS) č. 1408/71?

2. Ak áno: môže manželský partner osoby zamestnanej v Spolkovej republike Nemecko, ktorého rodina býva v inom členskom štáte, požadovať vyplácanie príspevku na výchovu dieťaťa na základe článku 73 nariadenia č. 1408/71?

3. Ak nie:

- (a) Je príspevok na výchovu dieťaťa sociálnym zvýhodnením v zmysle článku 7(2) nariadenia (EHS) č. 1612/68?
- (b) Ak áno, uplatňuje sa článok 7(2), ak pracovník bývajúci v inom členskom štáte je štátnym príslušníkom štátu, v ktorom je zamestnaný?
- (c) Ak áno, udeľuje článok 7(2) nariadenia (EHS) č. 1612/68 manželskému partnerovi pracovníka právo na vyplácanie príspevku na výchovu dieťaťa, ak jeho rodina býva v inom členskom štáte, ako je štát, v ktorom je zamestnaný?"

15 Nariadením predsedu súdu z 13. septembra 1995 sa obidva prípady v súlade s článkom 43 rokovacieho poriadku spojili za účelom ústneho konania a vydania rozsudku.

Otázka 1 v prípadoch C-245/94 a C-312/94

- 16 V tejto otázke, týkajúcej sa podstatného rozsahu pôsobnosti nariadenia č. 1408/71, sa súd na národnej úrovni v podstate snaží zistiť, či príspevok na výchovu dieťaťa, ako je stanovený v BErzGG, sa musí považovať za rodinnú dávku v zmysle článku 4(1) nariadenia č. 1408/71.
- 17 Súd sa opakovane držal názoru, že rozdiel medzi dávkami vylúčenými z pôsobnosti nariadenia č. 1408/71 a dávkami patriacimi do jeho pôsobnosti je založený v podstate na základných zložkách každej jednotlivej dávky, predovšetkým na účeloch, pre ktoré je poskytovaná, a na podmienkach, za ktorých je poskytovaná, a nie na tom, či je dávka vnútroštátnou legislatívou klasifikovaná ako dávka sociálneho zabezpečenia (pozri najmä rozsudok v prípade C-78/91 Hughes [1992] ECR I-4839, odsek 14).
- 18 V tomto ohľade pri viacerých príležitostiach zdôraznil, že dávku treba považovať za dávku sociálneho zabezpečenia, ak sa poskytuje poberateľom bez akéhokoľvek individuálneho a na voľné uváženie ponechaného posúdenia osobných potrieb, na základe právne definovaného stanoviska, a ak sa dotýka niektorého z rizík výslovne uvedených v článku 4(1) nariadenia č. 1408/71 (vyššie citovaný rozsudok v Hughes,, odsek 15).
- 19 Dávka ako je príspevok na výchovu dieťaťa, ktorá je spornou otázkou v týchto prípadoch, spĺňa tieto podmienky.
- 20 Pokiaľ ide o prvú podmienku, ustanovenia týkajúce sa poskytovania nemeckého príspevku na výchovu dieťaťa udeľujú právne definované právo a tento príspevok sa poskytuje automaticky osobám, ktoré spĺňajú určité objektívne kritériá, bez akéhokoľvek individuálneho a na voľné uváženie ponechaného posúdenia osobných potrieb.
- 21 Argument luxemburskej vlády, že príspevok na výchovu dieťaťa je paušálna suma, ktorá sa nemení v súvislosti s počtom alebo vekom detí, neznižuje objektívnu povahu kritérií na udeľovanie týchto príspevkov. V každom prípade dokumenty, ktoré má súd k dispozícii, ukazujú, že výška dávky sa v skutočnosti mení v súvislosti s finančnou situáciou rodiny a nepriamo aj v súvislosti s počtom detí.
- 22 Pokiaľ ide o druhú podmienku, nemecká vláda trvá na tom, že príspevok na výchovu dieťaťa nemá ten istý účel ako "rodinná dávka" v zmysle článku 1(u)(i) nariadenia č. 1408/71, keďže účelom príspevku na výchovu dieťaťa je, prostredníctvom udelenia osobného práva odmeňovať konkrétneho rodiča, ktorý na seba preberá úlohu výchovy dieťaťa a osobne spĺňa podmienky na poskytovanie tohto príspevku.
- 23 Tento argument nemožno prijať. Cieľom dávky, ako je tá, o ktorú sa vedie spor, je pokryť výdavky rodiny v zmysle článku 1(u)(i) nariadenia č. 1408/71.
- 24 Po prvé, príspevok na výchovu dieťaťa sa vypláca len vtedy, keď rodina dotknutej osoby má jedno alebo viac detí. Okrem toho, jeho výška sa čiastočne mení podľa počtu detí a ich veku a tiež podľa príjmu rodičov.
- 25 Po druhé, ako zdôrazňuje nemecká vláda vo svojom písomnom stanovisku,



príspevok na výchovu dieťaťa má umožniť jednému z rodičov venovať sa výchove malého dieťaťa. Ako zdôraznil oslovený súd, tento príspevok je zameraný konkrétnejšie na odmeňovanie za výchovu dieťaťa, pričom pokrýva iné náklady súvisiace s opatrovaním a výchovou dieťaťa, a prípadne zmierňuje finančné znevýhodnenie súvisiace so vzdaním sa príjmu zo zamestnania na plný úväzok.

- 26 Po tretie, súvislosť medzi príspevkom na výchovu dieťaťa a dovolenkou na výchovu dieťaťa, na ktorú upozorňuje nemecká vláda, nemôže vyňať tento príspevok z pôsobnosti článkov 1(u)(i) a 4(1)(h) nariadenia č. 1408/71, pretože sa musí poskytovať príjemcovi bez ohľadu na to, či je alebo nie je zamestnaný(á).
- 27 V dôsledku toho odpoveď na otázku 1 v prípadoch C-245/94 a C-312/94 musí byť taká, že dávka ako je príspevok na výchovu dieťaťa, ktorú poskytuje BErzGG, ktorá sa automaticky poskytuje osobám spĺňajúcim určité objektívne kritériá bez akéhokoľvek individuálneho a na voľné uváženie nechaného posudzovania osobných potrieb a ktorej účelom je pokrývať výdavky rodiny, sa musí považovať za rodinnú dávku v zmysle článku 4(1)(h) nariadenia č. 1408/71.

Otázka 2(a) v prípade C-245/94 a otázka 2 v prípade C-312/94

- 28 V otázke 2(a) v prípade C-245/94 a v otázke 2 v prípade C-312/94, ktoré sa týkajú rozsahu pôsobnosti *ratione personae* nariadenia č. 1408/71, sa súd na národnej úrovni snaží zistiť, či v prípade, keď zamestnaná osoba podlieha legislatíve členského štátu a býva so svojou rodinou v inom členskom štáte, manželský partner danej osoby má podľa článku 73 nariadenia č. 1408/71 nárok na poberanie dávky ako je príspevok na výchovu dieťaťa v štáte, v ktorom je zamestnaný.
- 29 V prvom rade, ani pani Hoeverová ani pani Zachowová nespochybňujú skutočnosť, že nie sú osobami, na ktoré sa vzťahuje nariadenie č. 1408/71, keďže sa na ne nevzťahuje sociálne poistenie v zmysle časti I C prílohy I k tomuto nariadeniu (vzťahujúce sa na Nemecko), v ktorej sa definujú podmienky, ktoré je potrebné splniť, aby osoba bola považovaná za zamestnanú na účely uplatnenia článku 73 v Nemecku. Na druhej strane, pán Hoever a pán Zachow spĺňajú tieto kritériá. Preto sa na nich vzťahuje nariadenie č. 1408/71 a v dôsledku toho sa môžu považovať za zamestnané osoby v zmysle článku 73 tohto nariadenia.
- 30 Okrem toho, v prípadoch, ako sú tieto, nárok žalujúcej strany na príspevok na výchovu dieťaťa nezávisí od ich postavenia členov rodiny pracovníka. Aby bola osoba oprávnená poberať príspevok, musí osobne spĺňať podmienky ustanovené v odseku 1(4) BErzGG.
- 31 Vlády Nemecka, Španielska a Francúzska a komisia sa spolu v tomto ohľade odvolali na rad rozhodujúcich rozsudkov, ktorý sa začína sa rozsudkom v prípade 40/76 Kermaschek [1976] ECR 1669 (odsek 7), podľa ktorého členovia rodiny pracovníka si môžu uplatňovať podľa nariadenia č. 1408/71

iba odvodené práva nadobudnuté prostredníctvom svojho postavenia členov rodiny pracovníka, to znamená osoby, ktorá si môže uplatňovať práva na dávky, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie na základe svojho vlastného práva (na uplatnenie tohto precedenčného práva na článok 73 nariadenia č. 1408/71 pozri vyššie citovaný rozsudok Hughes).

- 32 V rozsudku z 30. apríla 1996 v prípade C-308/93 Cabanis-Issarte ([1996] ECR I-2097, odsek 34) však bol rozsah pôsobnosti tohto pravidlá v prípade Kermaschek obmedzený na prípady, v ktorých sa člen rodiny pracovníka spolieha na ustanovenia nariadenia č. 1408/71, ktoré sa môžu uplatniť len na pracovníkov, a nie na členov ich rodín, ako sú články 67 až 71, vzťahujúce sa na dávky v nezamestnanosti. To však nie je prípad článku 73 tohto nariadenia, ktorého presným účelom je zaručiť členom rodín bývajúcich v inom členskom štáte, ako je príslušný štát, poskytovanie rodinných dávok, ktoré sú upravené príslušnou platnou legislatívou.
- 33 Z toho vyplýva, že rozdiel medzi osobnými právami a odvodenými právami sa v princípe nevzťahuje na rodinné dávky.
- 34 Ďalej je potrebné mať na zreteli, že zmyslom článku 73 nariadenia č. 1408/71 je najmä zabrániť tomu, aby v členských štátoch nárok na rodinné dávky a ich výška záviseli od bydliska členov rodín pracovníkov v členskom štáte, ktorý dávky poskytuje, aby pracovníkom v spoločenstve nebolo bránené uplatňovať ich právo na voľný pohyb (pozri prípad C-321/93 Imbernon Martínez [1995] ECR I-2821, odsek 21).
- 35 Ak sa na poskytovanie príspevku na výchovu dieťaťa - ktorý je rodinnou dávkou - vzťahuje podmienka, ako v hlavnom pojednávaní týchto dvoch prípadov, že manželský partner pracovníka, ktorý nebýva v Nemecku, musí byť zamestnaný na území, na ktorom sa uplatňuje BERzGG, pracovníkovi by to mohlo brániť uplatňovať jeho právo na voľný pohyb.
- 36 Preto by protirečilo účelu a duchu článku 73 nariadenia č. 1408/71 zbaviť manželského partnera pracovníka dávky, na ktorú by on alebo ona mali nárok, ak by manželský partner bol zostal v štáte, ktorý dávku poskytuje.
- 37 Nakoniec, ako poznamenáva generálny advokát v bode 50 svojho stanoviska, rodinné dávky vzhľadom na ich povahu nemožno považovať za vyplatiteľné jednotlivcovi izolovane od jeho rodinných pomerov. Keďže cieľom poskytovania dávky, ako je nemecký príspevok na výchovu dieťaťa, je pokryť výdavky rodiny, nie je vôbec dôležité, ktorý z rodičov bude príspevok dostávať.
- 38 Zo všetkých predchádzajúcich úvah vyplýva, že keď sa na zamestnanú osobu vzťahuje legislatíva jedného členského štátu a táto býva so svojou rodinou v inom členskom štáte, manželský partner tejto osoby má nárok podľa článku 73 nariadenia č. 1408/71 poberať dávku ako je príspevok na výchovu dieťaťa v štáte, v ktorom je zamestnaný.

Otázka 2(b) v prípade C-245/94

- 39 V otázke 2(b) v prípade C-245/94 sa súd na národnej úrovni snaží zistiť, či vnútroštátne pravidlo, ktoré, ako odsek 1(4) BERzGG, ustanovuje, že štátni príslušníci členského štátu, ktorí sú zamestnaní v Nemecku, si môžu uplatňovať nárok na príspevok na výchovu dieťaťa, iba ak ich zamestnanie predstavuje istý počet hodín, je diskrimináciou na základe pohlavia v rozpore s článkom 4(1) smernice 79/7.
- 40 Na zodpovedanie tejto otázky je v prvom rade potrebné skúmať, či príspevok na výchovu dieťaťa, ako dávka upravená v odseku 1 et seq. BERzGG spadá do pôsobnosti smernice 79/7.
- 41 Podľa znenia článku 3(1)(a) smernice 79/7 sa táto smernica vzťahuje na zákonné systémy, poskytujúce ochranu proti riziku ochorenia, invalidity, staroby, pracovných úrazov a chorôb z povolania, a nezamestnanosti. Podľa článku 3(2) sa táto smernica nevzťahuje na ustanovenia týkajúce sa rodinných dávok s výnimkou rodinných dávok poskytovaných prostredníctvom navýšenia dávok vyplácaných vzhľadom na riziká uvedené v odseku 1(a).
- 42 Rodinná dávka, ako je príspevok na výchovu dieťaťa, neposkytuje priamu a účinnú ochranu proti niektorému z rizík vymenovaných v článku 3(1) smernice 79/7.
- 43 Ako je zrejmé zo žiadosti o posudok, zmyslom takejto dávky je zabezpečiť základné životné podmienky rodiny počas obdobia, v ktorom sa vychovávajú deti.
- 44 Preto, ako odpoveď na otázku 2(b) v prípade C-245/94 treba konštatovať, že článok 3(1) a (2) smernice 79/7 je potrebné interpretovať v takom zmysle, že príspevok na výchovu dieťaťa, tak ako príspevok upravený v článku 1 et seq. BerzGG, nepatrí do pôsobnosti tejto smernice.

### Otázka 3 v prípadoch C-245/94 a C-312/94

- 45 V otázke 3 v prípadoch C-245/94 a C-312/94 súd na národnej úrovni hľadá na Súdnom dvore usmernenie týkajúce sa vecí a osôb, na ktoré sa vzťahuje nariadenia č. 1612/68. Odpoveď na túto otázku sa však hľadá len v prípade, že dávka, ako je príspevok pri výchove dieťaťa, sa nemôže považovať za rodinnú dávku v zmysle nariadenia č. 1408/71. Vzhľadom na odpoveď na otázku 1, nie je potrebné odpovedať na otázku 3.

### Trovy

- 46 Náklady, ktoré vznikli vládam Nemecka, Španielska, Francúzska, Luxemburska a Spojeného kráľovstva a Komisii Európskych spoločností, ktoré predložili svoje poznatky súdu, nie je možné vymáhať. Keďže toto konanie je pre strany zúčastnené na hlavnom pojednávaní súčasťou doposiaľ neukončeného konania pred súdom na národnej úrovni, rozhodnutie vo veci nákladov je v kompetencii tohto súdu.

Na základe tohto, SÚD (Piata komora),

odpovedajúc na otázky, s ktorými sa naň obrátil Landessozialgericht Severného Porýnia-Vestfálska na základe žiadostí zo 17. júna a 19. augusta 1994, týmto nariaďuje:

- 1. Dávka, ako je príspevok pri výchove dieťaťa poskytovaný Bundeserziehungsgeldgesetz, ktorá sa automaticky poskytuje osobám spĺňajúcim určité objektívne kritériá, bez akéhokoľvek individuálneho a na voľné rozhodnutie ponechaného posúdenia osobných potrieb a ktorej účelom je pokryť výdavky rodiny, sa musí považovať za rodinnú dávku v zmysle článku 4(1)(h) nariadenia (EHS) č. 1408/71 rady zo 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnané osoby, samostatne zárobkovo činné osoby a členov ich rodín pohybujúcich sa v rámci spoločenstva, vo verzii zmenenej, doplnenej a aktualizovanej nariadením rady (EHS) č. 2001/83 z 2. júna 1983, v znení nariadenia rady (EHS) č. 3427/89 z 30. októbra 1989.**
- 2. Keď zamestnaná osoba podlieha legislatíve jedného členského štátu a býva so svojou rodinou v inom členskom štáte, manželský partner danej osoby má podľa článku 73 nariadenia č. 1408/71 nárok na poberanie dávky, ako je príspevok na výchovu dieťaťa, v štáte, v ktorom je zamestnaný(á).**
- 3. Zmysel článku 3(1) a (2) smernice rady 79/7/EHS z 19. decembra 1978 o postupnom vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach sociálneho zabezpečenia sa musí interpretovať tak, že príspevok na výchovu dieťaťa, ako príspevok upravený v článku 1 et seq. Bundeserziehungsgeldgesetz, nespadá do pôsobnosti tejto smernice.**